

BEKÇİLİK DENEME-7

Ayrıntılı Çözümler

100 SORU • CEVAP + GEREKÇE + ÇELDIRİCİ ANALİZİ

Bölüm	Soru Sayısı	Soru Aralığı
Türkçe	20	1-20
Sosyal Bilgiler	15	21-35
Fen Bilgisi	15	36-50
Hayat Bilgisi	15	51-65
Matematik	15	66-80
Genel Kültür	20	81-100

ÇÖZÜM DOSYASI İÇERİĞİ

- Her soru için doğru seçenek ve çözüm gerekçesi verilmiştir.
- Çeldiricilerin neden yanlış olduğu toplu biçimde açıklanmıştır.
- Kazanım, zorluk düzeyi ve önerilen çözüm süresi gösterilmiştir.
- Puanlama kuralı: net = doğru - yanlış / 4.
- Sorular özgün eğitim çalışmasıdır; resmî sınav evrakı değildir.

ÇÖZÜMLERİ SINAVI TAMAMLADIKTAN SONRA İNCELEYİNİZ.

TÜRKÇE

1. A • Deyim

Doğru seçenek: Küçük de olsa bir işe katkı sağlamak

Çözüm: Deyim, ortak bir işte az ya da çok emek ve katkı sahibi olmak anlamındadır. Selin de etiketleme görevini üstlenerek çalışmaya katılmıştır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler yönetme, kaçınma, çıkar bekleme ve işi uzatma anlamları taşır; metindeki gönüllü katkıyı karşılamaz.

Kazanım: Deyimlerin bağlam içinde kazandığı anlamı belirler. • Kolay • 45 sn

2. C • Sözcükte çok anlamlılık

Doğru seçenek: Süte eklenen az miktardaki su, içeceğin keskin tadını kırdı.

Çözüm: İçeceğin keskin tadının kırılması, tadın daha yumuşak ve az yoğun hâle gelmesidir.

Çeldiriciler: Diğer cümlelerde sözcük fiziksel olarak parçalama, rekor aşma, incitme veya mührü bozma anlamındadır.

Kazanım: Çok anlamlı bir sözcüğün cümledeki anlamını ayırt eder. • Kolay • 45 sn

3. E • Anlamca yakın cümleler

Doğru seçenek: Yapıcı eleştiri, eksikleri belirtirken gelişme imkânı da sunar.

Çözüm: Verilen cümle, eleştirinin yalnız hata saymakla kalmayıp gelişmeye yön vermesi gerektiğini anlatır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler eleştirinin kapsamı, eleştirmenin üstünlüğü veya kusurları yok sayma gibi cümlede bulunmayan yargılar içerir.

Kazanım: Cümleler arasındaki anlam yakınlığını belirler. • Orta • 60 sn

4. B • Paragrafta ana düşünce

Doğru seçenek: Kamusal alanlar, farklı kişilerin ihtiyaçları birlikte gözetilerek düzenlenmelidir.

Çözüm: Parçada park tasarımının tek bir unsura değil, farklı kullanıcı gruplarının erişim ve kullanım ihtiyaçlarına dayanması gerektiği vurgulanır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler metnin karşı çıktığı tek ölçütlü yaklaşımı savunur ya da metinde olmayan kesin ayrımlar yapar.

Kazanım: Bir paragrafın ana düşüncesini belirler. • Orta • 75 sn

5. D • Paragrafta çıkarım

Doğru seçenek: Sözlü tarih anlatıları değerli olmakla birlikte başka kaynaklarla karşılaştırılarak kullanılmalıdır.

Çözüm: Ekip, sözlü anlatımları doğrudan kabul etmeyip farklı belge türleriyle denetlemiştir. Bu, kaynakların karşılaştırmalı kullanılmasının önemini gösterir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler tek kaynakla yetinme veya bütün anlatıların kusursuz olduğu gibi parçanın desteklemediği kesinlikler içerir.

Kazanım: Paragraftan desteklenen çıkarımı belirler. • Orta • 75 sn

6. A • Paragrafın sorusu

Doğru seçenek: Acil durum tatbikatları neden yapılır?

Çözüm: Parça, tatbikatların öğretme, deneme, eksik belirleme ve paniği azaltma işlevlerini açıklamaktadır.

Çeldiriciler: Diğer seçenekler süre, malzeme, katılımcı grubu ve cihaz yenileme gibi metinde ele alınmayan ayrıntılara yöneliktir.

Kazanım: Bir paragrafın yanıtladığı soruyu belirler. • Orta • 65 sn

7. C • Düşüncenin akışı

Doğru seçenek: III.

Çözüm: Parça uyku düzenini etkileyen alışkanlık ve ortam koşullarını ele almaktadır. III. cümle matbaanın tarihinden söz ederek konu dışına çıkar.

Çeldiriciler: Diğer cümlelerin tümü ekran, oda koşulları veya düzenli saatler yoluyla uyku kalitesini açıklamaktadır.

Kazanım: Paragrafın konu bütünlüğünü bozan cümleyi belirler. • Zor • 85 sn

8. E • Cümle sıralama

Doğru seçenek: II - IV - I - III

Çözüm: Önce kavram tanımlanır (II), ardından sistemin bir parçası açıklanır (IV). Depolanan suyun kullanım alanları verilir (I) ve "Böylece" ile sonuç belirtilir (III).

Çeldiriciler: Çeldirici sıralamalarda "bu su" ve "böylece" ifadelerinin gönderimleri kurulamadığı için anlam akışı bozulur.

Kazanım: Cümleler arasında anlam ve gönderim ilişkisi kurarak paragrafı sıralar. • Orta • 75 sn

9. B • Paragraf tamamlama

Doğru seçenek: görevler önem ve zaman ölçütüne göre önceliklendirilmelidir

Çözüm: Önceki cümlelerde acil ve önemli işlerin ayırt edilmesi gerektiği söylenmektedir. Boşluğa önceliklendirme düşüncesi gelmelidir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler eş zamanlı çalışma, dinlenmeyi kaldırma veya planı başkasına bırakma gibi paragrafın mantığına aykırı öneriler içerir.

Kazanım: Paragrafın anlam akışına uygun cümleyi belirler. • Orta • 70 sn

10. D • Anlatım teknikleri

Doğru seçenek: Tanımlama ve örnekleme

Çözüm: İlk cümlede mikroiklim kavramı tanımlanmış, sonraki cümlede avlu ve park örnekleriyle açıklama somutlaştırılmıştır.

Çeldiriciler: Parçada tanık, olay örgüsü, sayısal veri, kişileştirme veya benzetme bulunmamaktadır.

Kazanım: Bir paragrafta kullanılan düşünceyi geliştirme yollarını belirler. • Orta • 70 sn

11. A • Öznel ve nesnel yargılar

Doğru seçenek: Restorasyondan sonra köprünün akşam görünümü olağanüstü bir güzelliğe kavuşmuştur.

Çözüm: "Olağanüstü bir güzellik" ifadesi kişisel beğeni bildirir ve ölçüm ya da belgeyle doğrulanamaz. Diğer cümleler gözlem, kayıt veya tarihle denetlenebilir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler yapı özelliği, kitabe, ölçüm ve onarım tarihi gibi nesnel doğrulama yolları bulunan bilgiler içerir.

Kazanım: Bir metindeki öznel ve nesnel yargıları kanıtlanabilirlik ölçütüne göre ayırt eder. • Kolay • 50 sn

12. C • Anlam ilişkileri

Doğru seçenek: Kontrol listesini eksiksiz tamamlarsan ekipman teslimine geçebilirsin.

Çözüm: "Tamamlarsan" sözü, ekipman teslimine geçme sonucunu bir koşula bağlamaktadır.

Çeldiriciler: Diğer seçeneklerde neden-sonuç, amaç-sonuç, sıralı eylem veya yalnız durum bildirimi vardır.

Kazanım: Koşula bağlı sonuç bildiren cümleyi diğer anlam ilişkilerinden ayırt eder. • Kolay • 50 sn

13. E • Sözcük türleri

Doğru seçenek: Ekip, uyarıyı alınca hızlı ilerleyerek kavşağa ulaştı.

Çözüm: Doğru cümlede "hızlı" sözcüğü "ilerleyerek" eyleminin nasıl yapıldığını bildirir ve zarf görevindedir.

Çeldiriciler: Çeldiricilerde "hızlı" bir ismi niteleyen sıfat ya da adlaşmış sıfat olarak kullanılmıştır.

Kazanım: Bir sözcüğün cümlede sıfat mı zarf mı olduğunu nitelediği unsura bakarak belirler. • Orta • 60 sn

14. B • Fiilimsiler

Doğru seçenek: Göreve çıkmadan önce haritayı incelemek yön bulmayı kolaylaştırdı.

Çözüm: "Çıkmadan" zarf-fiil, "incelemek" ise isim-fiildir; iki fiilimsi türü aynı cümlede birlikte kullanılmıştır.

Çeldiriciler: Diğer seçeneklerde yalnız sıfat-fiil, yalnız zarf-fiil veya yalnız isim-fiil bulunur.

Kazanım: İsim-fiil ve zarf-fiili görevlerine göre ayırt ederek aynı cümlede birlikte kullanılan örneği bulur. • Zor • 85 sn

15. D • Cümlelerin ögeleri

Doğru seçenek: Özne - Zarf tümleci - Belirtili nesne - Zarf tümleci - Yüklem

Çözüm: "Belediye ekipleri" özne, "yağmurdan sonra" ve "sabah erkenden" zarf tümleci, "meydandaki birikintileri" belirtili nesne, "temizledi" yüklemidir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler nesneyi dolaylı tümleç sayma, zarf tümleçlerini atlama veya öge sırasını değiştirme hatalarına dayanır.

Kazanım: Cümlelerin temel ve yardımcı ögelerini belirler. • Zor • 90 sn

16. A • Fiilde çatı

Doğru seçenek: İki eski arkadaş istasyonun önünde uzun süre bakıştı.

Çözüm: "Bakışmak" eylemi karşılıklı yapılmayı bildirdiği için işteş çatılıdır.

Çeldiriciler: "Taranmak" dönüşlü, "arşivlenmek" edilgen; diğer fiiller etken çatılıdır.

Kazanım: Fiillerin çatı özelliklerini ayırt eder. • Orta • 65 sn

17. C • Ses bilgisi

Doğru seçenek: Soğukta uzun süre bekleyince alnı kızarmıştı.

Çözüm: "Alın" sözcüğü iyelik eki aldığında "alın" biçimine dönüşür; ikinci hecedeki "ı" düşer.

Çeldiriciler: Diğer cümlelerde hedeflenen ünlü düşmesi yoktur; bazı sözcüklerde yalnız ünsüz yumuşaması ya da başka ses olayları görülebilir.

Kazanım: İki heceli sözcüklerde ek alırken gerçekleşen ünlü düşmesini tanır. • Orta • 60 sn

18. E • Yazım kuralları

Doğru seçenek: Yeni düzenleme, güvenliğin yanı sıra ulaşımında kolaylaştıracak.

Çözüm: Bağlaç olan “da” ayrı yazılmalıdır: “ulaşımı da”. Diğer cümlelerde sözcüklerin yazımı doğrudur.

Çeldiriciler: Çeldiriciler “hafta sonu”, “gök bilimci”, “art arda” ve “öngörü” sözcüklerinin doğru yazılışlarını içerir.

Kazanım: Bağlaç olan “da/de” ile sözcüğe eklenen bulunma hâli ekini yazım bakımından ayırt eder. • Orta • 65 sn

19. B • Noktalama işaretleri

Doğru seçenek: (:) (.) (,) (?)

Çözüm: İlk boşluk açıklama yapılacağı için iki nokta, ikinci boşluk cümle bittiği için nokta, aktarma cümlesinden önce virgül ve soru anlamı alıntının sonunda soru işareti gerektirir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler açıklama işaretini, aktarma cümlesinden önceki virgüllü veya alıntı içindeki soru işaretini yanlış kullanır.

Kazanım: Liste açıklaması ve doğrudan aktarma içeren bir metinde noktalama işaretlerini doğru sıralar. • Zor • 90 sn

20. D • Cümle yapısı

Doğru seçenek: Güneş battı fakat ekip kontrolü tamamlamadan dönmedi.

Çözüm: “Güneş battı” ve “ekip ... dönmedi” bağımsız yargıları “fakat” bağlacıyla birleştiği için cümle bağlıdır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler basit ya da fiilimsiyle kurulmuş girişik birleşik cümlelerdir; iki bağımsız yargıyı bağlaçla birleştirmez.

Kazanım: Bağlı cümleyi yüklem sayısı ve bağlaç ilişkisine göre belirler. • Zor • 85 sn

SOSYAL BİLGİLER**21. B • Temel haklar**

Doğru seçenek: Bilgi edinme hakkı

Çözüm: Kamu kurumlarındaki erişilebilir bilgi ve belgelere başvuruyla ulaşma talebi bilgi edinme hakkı kapsamındadır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler seçim, konut, özel hayat ve eğitim alanlarına ilişkin farklı temel haklardır.

Kazanım: Günlük bir başvuru örneğini ilgili temel hakla eşleştirir. • Kolay • 50 sn

22. D • Sosyal olayların çok boyutluluğu

Doğru seçenek: Sosyal olayların çok boyutluluğu

Çözüm: Tek bir gelişmenin nüfus, konut, ulaşım ve ekonomi gibi birden fazla alanda sonuç doğurması sosyal olayların çok boyutlu olduğunu gösterir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler önyargı, bireysel görev veya doğal çevreyle ilgili olup verilen zincirleme toplumsal etkileri açıklamaz.

Kazanım: Sosyal olayların birden fazla neden ve sonuçla ilişkili olduğunu kavrar. • Orta • 65 sn

23. A • İlk Çağ Anadolu uygarlıkları

Doğru seçenek: Tarım

Çözüm: Sulama kanalları ve barajlar, kurak dönemlerde tarım alanlarına su ulaştırmak için yapılmıştır.

Çeldiriciler: Diğer faaliyetler sulama yapılarının temel amacıyla doğrudan ilişkili değildir.

Kazanım: Anadolu uygarlıklarının çevre koşullarına göre geliştirdiği faaliyetleri açıklar. • Kolay • 50 sn

24. E • İlk Türk devletleri

Doğru seçenek: Yaşam biçimindeki değişimin ekonomik ve kültürel yapıyı etkilediğinin

Çözüm: Yerleşik yaşam; mimari, tarım ve şehir kültürünün gelişmesine yol açmıştır. Bu, yaşam biçimi ile ekonomik-kültürel yapı arasındaki ilişkiyi gösterir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler verilen bilgilerin tersini savunmakta veya metinde bulunmayan sonuçlar çıkarmaktadır.

Kazanım: İlk Türk devletlerinde yaşam biçiminin kültür ve ekonomiye etkisini değerlendirir. • Orta • 65 sn

25. C • Türk-İslam eserleri

Doğru seçenek: Kutadgu Bilig - Yusuf Has Hacib / Divânu Lugâtî't-Türk - Kaşgarlı Mahmud / Atabetü'l-Hakayık - Edip Ahmet Yükneki

Çözüm: Kutadgu Bilig Yusuf Has Hacib, Divânu Lugâtî't-Türk Kaşgarlı Mahmud, Atabetü'l-Hakayık ise Edip Ahmet Yükneki tarafından yazılmıştır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler üç temel eserin yazarlarını birbirleriyle ya da farklı sanatçılarla karıştırmaktadır.

Kazanım: İlk Türk-İslam eserlerini yazarlarıyla eşleştirir. • Zor • 85 sn

26. B • Osmanlı toplum yapısı

Doğru seçenek: Farklı toplulukların kimliklerini koruyarak birlikte yaşamasına

Çözüm: Millet sistemi, farklı dinî toplulukların belirli alanlarda kendi kurumlarını sürdürmesine imkân tanıyarak bir arada yaşamayı kolaylaştırmıştır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler merkezî devletin sona ermesi, zorunlu din değişimi veya bağımsızlık gibi sistemin sonucu olmayan iddialardır.

Kazanım: Osmanlı toplum düzenindeki millet sisteminin işlevini açıklar. • Orta • 70 sn

27. D • Osmanlı yenileşme hareketleri

Doğru seçenek: II - III - I

Çözüm: Tanzimat Fermanı 1839'da, Islahat Fermanı 1856'da, Kanun-ı Esasi ise 1876'da ilan edilmiştir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler kararın millî bağımsızlık yönüyle bağdaşmayan karıştırmaktadır.

Kazanım: Osmanlı demokratikleşme ve yenileşme adımlarını kronolojik olarak sıralar. • Zor • 85 sn

28. A • Millî Mücadele

Doğru seçenek: Tam bağımsızlık

Çözüm: Manda ve himayenin reddedilmesi, başka bir devletin koruması altına girmeden siyasi bağımsızlığın korunmasını ifade eder.

Çeldiriciler: Çeldiriciler kararın millî bağımsızlık yönüyle bağdaşmayan yönetim ve ekonomi kavramlarıdır.

Kazanım: Millî Mücadele kararlarını temel ilkelere ilişkilendirir. • Orta • 65 sn

29. E • Millî Mücadele antlaşmaları

Doğru seçenek: Bir cephedeki askerî mücadele diplomatik uzlaşmayla sona erdirilmiştir.

Çözüm: Ankara Antlaşması, Güney Cephesi'ndeki çatışmayı diplomatik yolla sonlandırmış ve TBMM'nin uluslararası tanınmasına katkı sağlamıştır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler antlaşmanın zamanı, cephesi ve sonuçlarıyla ilgili olmayan gelişmeler ileri sürer.

Kazanım: Millî Mücadele'de askerî ve diplomatik gelişmeler arasındaki ilişkiyi yorumlar. • Orta • 70 sn

30. C • Atatürk ilkeleri

Doğru seçenek: Eğitimde birlik sağlama ve laikleşmeyi güçlendirme

Çözüm: Kanun, eğitim kurumlarını tek yönetimde birleştirmiş ve dinî-kurumsal ayrılığı azaltarak laik eğitim düzenini güçlendirmiştir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler kanunun eğitim birliği ve laiklik hedefiyle ilgisi olmayan ya da ters yöndeki amaçları içerir.

Kazanım: İnkılapları amaçları ve Atatürk ilkeleriyle ilişkilendirir. • Zor • 85 sn

31. B • Türkiye'nin göreceli konumu

Doğru seçenek: Jeopolitik önemini

Çözüm: Kıtalar arası geçiş alanında bulunmak ve stratejik boğazlara sahip olmak Türkiye'nin ulaşım, ticaret ve güvenlik bakımından jeopolitik önemini artırır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler matematik konum, fiziksel kuvvet veya ülke genelinde tekdüze coğrafi özelliklerle ilgilidir.

Kazanım: Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçlarını açıklar. • Kolay • 50 sn

32. D • İklim ve bitki örtüsü

Doğru seçenek: Karasal iklim

Çözüm: Yaz-kış sıcaklık farkının yüksek olması, kışların kar yağışlı geçmesi ve bozkır bitki örtüsü karasal iklimin temel özellikleridir.

Çeldiriciler: Diğer iklimlerde yağış rejimi, sıcaklık ve doğal bitki örtüsü farklıdır.

Kazanım: İklim özelliklerini iklim tipleriyle eşleştirir. • Orta • 65 sn

33. A • Harita bilgisi

Doğru seçenek: Daha ayrıntılıdır ve kâğıt üzerinde daha geniş yer kaplar.

Çözüm: Paydası daha küçük olan 1/250.000 ölçek, daha büyük ölçeklidir; ayrıntı fazladır ve aynı alan kâğıtta daha geniş gösterilir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler büyük-küçük ölçek özelliklerini ters yorumlamaktadır.

Kazanım: Harita ölçeği ile ayrıntı ve gösterilen alan arasındaki ilişkiyi kurar. • Orta • 75 sn

34. E • Ekonomik faaliyetler ve yer seçimi

Doğru seçenek: Ham madde kaynaklarının sanayi tesislerinin yer seçiminde etkili olduğunu

Çözüm: Boksit ham maddesine yakınlık, alüminyum tesislerinin kurulmasını ve buna bağlı ulaşım yatırımlarını teşvik etmiştir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler kaynak-sanayi-ulaşım ilişkisini reddetmekte veya metnin desteklemediği sonuçlar çıkarmaktadır.

Kazanım: Doğal kaynaklarla sanayi ve ulaşım faaliyetleri arasındaki ilişkiyi değerlendirir. • Orta • 70 sn

35. C • Merkezî yönetim**Doğru seçenek:** Vali**Çözüm:** Vali, ilde devletin ve merkezî yönetimin temsilcisidir. Kaymakam ilçede görev yapar; diğerleri yerel yönetim veya mahalle düzeyindedir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler seçilmiş yerel yöneticilerle ilçe ve mahalle düzeyindeki görevlileri içerir.

Kazanım: Merkezî ve yerel yönetim birimlerini görevleriyle eşleştirir. • Kolay • 50 sn

FEN BİLGİSİ**36. C • Dengelenmiş kuvvetler****Doğru seçenek:** Araca etki eden bileşke kuvvet sıfırdır.**Çözüm:** Sabit süratli doğrusal harekette hız değişmediğinden bileşke kuvvet sıfır kabul edilir; kuvvetler dengelenmiştir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler hızlanma, tek yönlü kuvvet, kütle değişimi veya dengelenmemiş kuvvet gibi verilen hareketle uyuşmayan yargılardır.

Kazanım: Dengelenmiş kuvvetlerin hareket üzerindeki etkisini açıklar. • Kolay • 50 sn

37. A • Basit makineler**Doğru seçenek:** 30**Çözüm:** Kuvvet momentleri eşit olmalıdır: $120 \times 20 = F \times 80$. Buradan $F = 30$ N bulunur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler kol uzunluklarını ters kullanma, oranı sadeleştirme veya doğrudan çıkarma hatalarına dayanır.

Kazanım: Kaldıraçlarda kuvvet ve kuvvet kolu ilişkisini kullanır. • Orta • 75 sn

38. D • Katı basıncı**Doğru seçenek:** Temas alanını artırarak zemine uygulanan basıncı azaltması**Çözüm:** Kişinin ağırlığı değişmez; ancak temas alanı büyüdüğünde birim alana düşen kuvvet, yani katı basıncı azalır ve kara batma zorlaşır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler ağırlığın veya kuvvetin yok olduğu, karın yoğunluğunun değiştiği ya da sürtünmenin tamamen ortadan kalktığı yanlışlıklarına dayanır.

Kazanım: Katı basıncının temas alanıyla ters ilişkisini günlük yaşam örneğine uygular. • Orta • 65 sn

39. B • Işığın maddeyle etkileşimi**Doğru seçenek:** Buzlu cam**Çözüm:** Buzlu cam ışığın bir kısmını geçirir ancak arkasındaki cisimlerin net görünmesini engeller; bu nedenle yarı saydamdır.**Çeldiriciler:** Temiz cam saydam, tahta ve metal opak, ayna ise ışığı büyük ölçüde yansıtan opak bir yüzeydir.

Kazanım: Maddeleri ışığı geçirme özelliklerine göre sınıflandırır. • Kolay • 50 sn

40. E • Elektrik devreleri**Doğru seçenek:** L devresindeki ampuller K devresindekilere göre daha parlak yanar.**Çözüm:** İdeal pilde paralel bağlı her ampul pil geriliminin tamamını alır; seri bağlı ampullerde gerilim paylaşılır. Bu nedenle L devresindeki ampuller daha parlaktır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler seri-paralel bağlantının gerilim ve devre bütünlüğü üzerindeki etkisini ters yorumlar.

Kazanım: Seri ve paralel bağlı ampullerin parlaklık ve çalışma durumlarını karşılaştırır. • Orta • 75 sn

41. C • Isı ve öz ısı**Doğru seçenek:** Suyun öz ısısı demirinkinden büyüktür.**Çözüm:** Eşit kütle ve eşit ısıda sıcaklık değişimi daha küçük olan maddenin öz ısısı daha büyüktür. Suyun sıcaklığı daha az arttığı için öz ısısı büyüktür.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler soruda eşit verilen kütleyle değiştirir veya gözlenen sıcaklık artışıyla çelişir.

Kazanım: Isı, kütle, öz ısı ve sıcaklık değişimi arasındaki ilişkiyi yorumlar. • Orta • 70 sn

42. A • Yoğunluk**Doğru seçenek:** Yalnız L**Çözüm:** Yoğunluklar K için $48/60 = 0,8$; L için $90/75 = 1,2$; M için $72/80 = 0,9$ g/cm³'tür. Sudan yoğun olan yalnız L batar.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler kütleyle tek başına ölçüt alma veya hacim-kütle oranını ters hesaplama hatalarına dayanır.

Kazanım: Kütle ve hacim verilerinden yoğunluk hesaplayarak yüzme-batma durumunu belirler. • Zor • 90 sn

43. D • Kütlenin korunumu**Doğru seçenek:** 27**Çözüm:** Kapalı sistemde toplam kütle korunur. $18 + Y = 45$ olduğundan $Y = 27$ g'dir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler ürün kütlelerini doğrudan alma, toplama veya eksik çıkarma hatalarına dayanır.

Kazanım: Kimyasal tepkimelerde kütlenin korunumu ilkesini uygular. • Orta • 65 sn

44. B • Karışımları ayırma**Doğru seçenek:** Ayırma hunisi kullanma - Tuzlu suyu damıtma**Çözüm:** Önce birbirine karışmayan yağ ve tuzlu su ayırma hunisiyle ayrılır. Ardından tuzlu su damıtılır; su buharlaştırılıp yoğunlaştırılarak ayrı kapta toplanır, tuz ise damıtma kabında kalır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler katı-katı veya katı-sıvı karışımlara uygun yöntemleri kullanır ya da bütün bileşenleri ayırmaya yetmez.

Kazanım: Karışım türüne uygun ayırma yöntemlerini sıralar. • Orta • 75 sn

45. E • Asit ve bazlar**Doğru seçenek:** 2 - 7 - 12**Çözüm:** X mavi turnusolü kırmızıya çevirdiği için asit, Y iki kâğıdın da rengini değiştirmediği için nötr, Z kırmızı turnusolü maviye çevirdiği için bazdır. Uygun pH sırası 2, 7, 12'dir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler asit, nötr ve baz çözeltilerin pH aralıklarını birbirine karıştırır.

Kazanım: Belirteç sonuçlarından çözeltilerin asitlik-bazlık durumunu çıkarır. • Zor • 90 sn

46. C • Mitoz bölünme**Doğru seçenek:** Büyüme ve yaraların onarılmasını sağlamak**Çözüm:** Mitoz, çok hücreli canlılarda büyüme, gelişme ve doku onarımında görev yapar; kromozom sayısı korunur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler mayoz bölünmeye ait özellikleri veya biyolojik olarak yanlış ifadeleri içerir.

Kazanım: Mitoz bölünmenin canlılar için önemini açıklar. • Kolay • 50 sn

47. A • Solunum sistemi**Doğru seçenek:** Alveoller**Çözüm:** Alveoller, geniş yüzey alanı ve ince çeperleri sayesinde oksijen ile karbondioksit alışverişinin gerçekleştiği hava kesecikleridir.**Çeldiriciler:** Diğer yapılar havanın iletilmesi, ses oluşumu veya solunum hareketine katkı sağlar; kılcıl damarlarla temel gaz alışverişi alveollerde olur.

Kazanım: Solunum sistemi yapılarını biçim ve görev özelliklerinden tanır. • Kolay • 50 sn

48. D • Kan hücreleri**Doğru seçenek:** Alyuvar - Oksijen taşıma / Akyuvar - Savunma / Kan pulcukları - Pıhtılaşma**Çözüm:** Alyuvarlar oksijen taşır, akyuvarlar mikroplara karşı savunmada görev yapar, kan pulcukları ise pıhtılaşmaya katkı sağlar.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler kan hücrelerinin temel görevlerini birbirleriyle veya ilgisiz vücut işlevleriyle karıştırır.

Kazanım: Kanın şekilli elemanlarını görevleriyle eşleştirir. • Orta • 70 sn

49. B • Kalıtım**Doğru seçenek:** 1/2**Çözüm:** Çaprazlama Mm x mm biçimindedir. Yavruların yarısı Mm (mor), yarısı mm (beyaz) olur; beyaz olma olasılığı 1/2'dir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler iki heterozigot bireyin çaprazlanmasıyla karıştırma veya baskınlığın çekinik özelliği tamamen yok ettiği yanlışlığına dayanır.

Kazanım: Tek karakter çaprazlamalarında genotip ve fenotip olasılığı hesaplar. • Zor • 90 sn

50. E • Ekosistem ve enerji akışı**Doğru seçenek:** Zincirde kullanılabilir enerji en fazla ot düzeyindedir.**Çözüm:** Üretici olan ot, Güneş enerjisini besine dönüştürür. Besin zincirinde enerji her basamakta azaldığı için en fazla enerji üretici düzeyindedir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler canlıların beslenme rollerini ve enerji aktarım yönünü yanlış yorumlar.

Kazanım: Besin zincirinde üretici-tüketici rollerini ve enerji akışını açıklar. • Orta • 70 sn

HAYAT BİLGİSİ

51. E • Etkili iletişim

Doğru seçenek: Anladığını denetlemek ve konuşmacıya etkin biçimde dinlendiğini göstermek

Çözüm: Dinlenenleri özetleyip doğrulatmak, anlamayı kontrol eden ve konuşmacıya dikkat verildiğini gösteren etkin dinleme tekniğidir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler söz kesme, üstünlük kurma, konuyu dağıtma ve yüzeysel dinleme gibi iletişimi zayıflatan amaçlardır.

Kazanım: Etkin dinleme davranışının amacını bir iletişim örneği üzerinden açıklar. • Kolay • 50 sn

52. B • Empati

Doğru seçenek: Böyle bir durumda heyecanlanman anlaşılır; istersen bir sonraki sunuma birlikte hazırlanabiliriz.

Çözüm: Empatik ifade, arkadaşın duygusunu anlamaya çalışır ve yargılamadan destek sunar.

Çeldiriciler: Çeldiriciler küçümseyici, karşılaştırmacı veya dışlayıcıdır.

Kazanım: Empati kuran iletişim örneklerini ayırt eder. • Kolay • 50 sn

53. C • Grup çalışması

Doğru seçenek: İki kişiyi dinleyip görevleri beceri ve iş yüküne göre yeniden paylaştırmak

Çözüm: Adil liderlik, tarafları dinlemeyi ve görevi yetkinlik ile iş yükünü gözeterek dağıtmayı gerektirir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler sorunu çözmez, katılımı azaltır veya toplu cezaya yönelir.

Kazanım: Grup çalışmalarında çatışma çözme ve adil görev paylaşımını uygular. • Orta • 65 sn

54. D • Temel ilk yardım

Doğru seçenek: Yanan bölge en az 20 dakika serin akan su altında tutulmalıdır.

Çözüm: Serin akan su, dokudaki ısıyı uzaklaştırır ve yanığın ilerlemesini azaltır. Buz, macun, kabarcıkları patlatma ve yapışan pamuk dokuya zarar verebilir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler yanıkta sık görülen ancak doku hasarını artırabilecek yanlış uygulamalardır.

Kazanım: Hafif ısı yanığında uygulanacak temel ilk yardım adımını belirler. • Orta • 70 sn

55. A • Yangın güvenliği

Doğru seçenek: Ocağın altı kapatılıp tavanın üzeri uygun bir kapakla örtülmelidir.

Çözüm: Yağ yangınında ısı kaynağı kapatılır ve oksijen teması uygun kapakla kesilir. Su dökmek yanan yağın sıçramasına neden olabilir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler yangını yayabilecek veya ciddi yaralanma oluşturabilecek davranışlardır.

Kazanım: Evde yangın anında güvenli davranışları seçer. • Kolay • 50 sn

56. E • Afet hazırlığı

Doğru seçenek: Pilli el feneri ve yedek pil

Çözüm: Pilli el feneri elektrik kesintisinde aydınlatma sağlar; yedek pil de kullanım süresini uzatır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler tehlikeli, bozulmuş veya taşınması mantıksız eşyalardır.

Kazanım: Afet çantasında bulunması gereken temel malzemeleri tanır. • Orta • 65 sn

57. B • Dijital güvenlik

Doğru seçenek: Bağlantıya tıklamadan bankanın resmî iletişim kanalından durumu doğrulamak

Çözüm: Acil ve korkutucu dil kullanan bu tür mesajlar kimlik avı girişimi olabilir. Resmî kanal üzerinden bağımsız doğrulama yapılmalıdır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler kişisel verileri açığa çıkarır, tehdidi yayar veya cihaz güvenliğini azaltır.

Kazanım: Dijital ortamda kimlik avı girişimlerine karşı güvenli davranır. • Orta • 70 sn

58. C • Bilinçli tüketicilik

Doğru seçenek: Fatura ve sipariş kayıtlarını saklayarak satıcıya ve yetkili tüketici başvuru kanallarına başvurmak

Çözüm: Fatura ve sipariş kayıtları uyumsuzluğun kanıtıdır. Önce satıcıyla, sonuç alınamazsa yetkili tüketici mekanizmalarıyla iletişim kurulmalıdır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler hakkı aramayı zorlaştıran, etik olmayan veya kanıt oluşturmayan davranışlardır.

Kazanım: Tüketici sorunlarında belge saklama ve uygun başvuru yollarını kullanır. • Orta • 70 sn

59. D • Aile bütçesi

Doğru seçenek: 3.000 TL

Çözüm: Zorunlu giderlerin toplamı 30.000 TL'dir. 38.000 - 30.000 - 5.000 = 3.000 TL bütçe payı kalır.

Çeldiriciler: Çeldiriciler tasarrufu giderlerden saymama, bazı giderleri atlama veya kalan tutarı tasarrufla toplama hatalarına dayanır.

Kazanım: Gelir-gider tablosundan bütçe fazlasını hesaplar. • Zor • 90 sn

60. A • Besin etiketi okuma

Doğru seçenek: B ürünü

Çözüm: B ürününde sodyum 90 mg ile sınırın altında, lif 5 g ile alt sınırın üzerindedir. Diğer ürünler iki koşulu birlikte sağlamaz.

Çeldiriciler: Çeldiriciler yalnız bir ölçüte uyan veya iki ölçütü de karşılamayan ürünlerdir.

Kazanım: Besin etiketi verilerini sağlık ölçütlerine göre yorumlar. • Orta • 75 sn

61. E • Trafik güvenliği

Doğru seçenek: Bütün yolcular emniyet kemerini takmalıdır.

Çözüm: Emniyet kemeri yolculuğun süresinden bağımsız olarak bütün yolcular için temel güvenlik önlemidir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler trafik güvenliği kurallarını ihlal eden davranışlardır.

Kazanım: Araç içi güvenlik kurallarını uygular. • Kolay • 50 sn

62. B • Tahliye güvenliği

Doğru seçenek: Dumana karşı eğilerek ilerlemek - Asansör yerine merdiveni kullanmak - Toplanma alanına gitmek - Eksik kişileri görevlilere bildirmek

Çözüm: Dumanda alçaktan ilerlemek solunumu kolaylaştırır, asansör kullanılmaz, belirlenen alanda toplanılır ve eksikler profesyonel görevlilere bildirilir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler tahliyeyi geciktiren, kaçış yolunu kapatan veya yeniden tehlikeli alana girmeyi öneren davranışlardır.

Kazanım: Yangın ve duman durumunda güvenli tahliye basamaklarını uygular.

• Zor • 90 sn

63. C • Kroki ve yön

Doğru seçenek: Kuzeydoğu

Çözüm: Okuldan önce doğuya, ardından kuzeye ilerlenir. Bu iki yönün bileşkesi kuzeydoğudur.

Çeldiriciler: Çeldiriciler doğu-batı veya kuzey-güney bileşenlerinden birini ters yorumlamaya dayanır.

Kazanım: Krokide göreceli konumları kullanarak bileşik yönü belirler. • Orta • 70 sn

64. D • Acil çağrı

Doğru seçenek: 112

Çözüm: 112, farklı acil yardım hizmetlerini tek merkezde birleştiren Acil Çağrı numarasıdır.

Çeldiriciler: Diğer numaralar geçmişte veya farklı hizmetlerde kullanılan numaralardır; ortak acil çağrı numarası 112'dir.

Kazanım: Acil durumlarda doğru çağrı numarasını kullanır. • Kolay • 45 sn

65. A • Çevre sorumluluğu

Doğru seçenek: Yetkili elektronik atık toplama noktasına teslim edilmelidir.

Çözüm: Elektronik atıklar zararlı maddeler ve geri kazanılabilir parçalar içerir; yetkili toplama noktalarında işlenmelidir.

Çeldiriciler: Çeldiriciler çevre ve insan sağlığına zarar verebilecek uygunsuz bertaraf yollarıdır.

Kazanım: Elektronik atıkları çevreye uygun biçimde yönetir. • Kolay • 50 sn

MATEMATİK

66. D • İşlem önceliği

Doğru seçenek: 28

Çözüm: Önce bölme ve çarpma yapılır: $72 \div 8 = 9$, $4 \times 6 = 24$. Sonra $9 + 24 - 5 = 28$ bulunur.

Çeldiriciler: Çeldiriciler işlem önceliğini karıştırma veya son çıkarma adımında hata yapma sonuçlarıdır.

Kazanım: Çarpma ve bölmenin toplama-çıkarma önceliğini kullanarak çok işlemli ifadeyi hesaplar. • Kolay • 45 sn

67. E • Ondalık gösterim

Doğru seçenek: 25,25

Çözüm: $31,60 - 8,75 = 22,85$; $22,85 + 2,40 = 25,25$ olur.

Çeldiriciler: Çeldiriciler ondalık basamakları hizalamama veya ikinci işlemin işaretini yanlış kullanma hatalarını yansıtır.

Kazanım: Ondalık gösterimlerle toplama ve çıkarma yapar. • Kolay • 50 sn

68. B • Kesir problemi**Doğru seçenek:** 120**Çözüm:** Doluluk artışı $\frac{3}{4} - \frac{3}{8} = \frac{3}{8}$ 'dir. Kapasitenin $\frac{3}{8}$ 'i 45 litre ise kapasite $45 \times \frac{8}{3} = 120$ litredir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler kesir farkını yanlış bulma veya 45 litreyi doğrudan toplam kapasite sanma hatalarına dayanır.

Kazanım: Kesirlerle verilen parça-bütün ilişkisini problemde uygular. • Orta • 70 sn

69. A • Birinci dereceden denklem**Doğru seçenek:** 5**Çözüm:** $8x - 12 - 5 = 3x + 8$, yani $8x - 17 = 3x + 8$ olur. $5x = 25$ olduğundan $x = 5$ 'tir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler parantezi dağıtma veya sabit terimleri karşı tarafa geçirirken işaret hatasına dayanır.

Kazanım: Birinci dereceden bir bilinmeyenli denklemi çözer. • Orta • 65 sn

70. C • Eşitsizlik**Doğru seçenek:** 8**Çözüm:** $2x \leq 16$ olduğundan $x \leq 8$ 'dir. Bu koşulu sağlayan en büyük tam sayı 8'dir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler eşitsizlik sınırını yanlış hesaplama veya eşitlik durumunu dışlama hatalarına dayanır.

Kazanım: Birinci dereceden eşitsizliği çözer ve tam sayı sınırını belirler. • Orta • 60 sn

71. D • Doğru orantı**Doğru seçenek:** 1200**Çözüm:** Bir makinenin bir saatteki üretimi $960/(8 \times 6) = 20$ parçadır. $12 \times 5 \times 20 = 1200$ parça üretilir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler makine ve süre etkilerinden birini göz ardı etme veya ters orantı kurma hatalarına dayanır.

Kazanım: Çoklu doğru orantı problemlerini çözer. • Orta • 70 sn

72. E • Yüzde değişim**Doğru seçenek:** 828**Çözüm:** Zamlı fiyat $800 \times 1,15 = 920$ TL'dir. İndirimli fiyat $920 \times 0,90 = 828$ TL olur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler yüzde oranlarını doğrudan toplama-çıkarma veya indirimli ilk fiyat üzerinden hesaplama hatalarına dayanır.

Kazanım: Ardışık yüzde değişimlerini hesaplar. • Orta • 70 sn

73. B • İşçi-havuz problemi**Doğru seçenek:** 4/9**Çözüm:** Birlikte bir saatte $\frac{1}{12} + \frac{1}{18} = \frac{5}{36}$ iş yaparlar. 4 saatte $\frac{20}{36} = \frac{5}{9}$ iş biter; kalan $1 - \frac{5}{9} = \frac{4}{9}$ 'dur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler biten kısmı kalan sanma, iş hızlarını doğrudan toplama veya ortak payda hatasına dayanır.

Kazanım: Birlikte çalışma problemlerini birim iş yöntemiyle çözer. • Zor • 90 sn

74. A • EKOK ve zaman**Doğru seçenek:** 09.24**Çözüm:** 28 ve 42'nin EKOK'u 84 dakikadır. 08.00'den 84 dakika sonrası 09.24'tür.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler süreleri toplama, büyük olanı alma veya EKOK'u yanlış hesaplama hatalarına dayanır.

Kazanım: Periyodik olaylarda EKOK kullanır. • Orta • 70 sn

75. C • Olasılık**Doğru seçenek:** 3/4**Çözüm:** Toplam 12 kartın 9'u yeşil değildir. Olasılık $\frac{9}{12} = \frac{3}{4}$ 'tür.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler yalnız bir rengi sayma, payda veya sadeleştirme hatalarına dayanır.

Kazanım: Bir olayın tümleyenini kullanarak basit olasılık hesaplar. • Kolay • 50 sn

76. D • Dikdörtgende alan**Doğru seçenek:** 150**Çözüm:** Kısa kenar x, uzun kenar x+5 olsun. $2(x+x+5)=50 \Rightarrow 4x+10=50 \Rightarrow x=10$, uzun kenar 15'tir. Alan $10 \times 15 = 150$ cm² olur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler yarı çevreyi yanlış kullanma veya çevre ile alanı karıştırma hatalarına dayanır.

Kazanım: Dikdörtgende çevre ve alan ilişkisini kullanır. • Orta • 70 sn

77. E • Rakam problemi**Doğru seçenek:** 48**Çözüm:** Sayı $10a+b$ olsun. $10a+b=4(a+b)$ olduğundan $b=2a$ 'dır. Ayrıca $a \cdot b=32$ olduğuna göre $2a^2=32$, $a=4$ ve $b=8$ bulunur; sayı 48'dir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler koşullardan yalnız birini sağlayan ya da rakamların yerini ters yorumlayan sayılardır.

Kazanım: Rakamlarıyla ilgili iki koşulu cebirsel denklemlere dönüştürerek iki basamaklı sayıyı bulur. • Zor • 90 sn

78. B • Aritmetik ortalama**Doğru seçenek:** 19**Çözüm:** Dört günün toplamı $4 \times 16 = 64$ olmalıdır. İlk üç gün toplamı $12+15+18 = 45$ 'tir. Eksik değer $64-45 = 19$ 'dur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler ortalamayı doğrudan eksik değer sanma veya toplamı yanlış hesaplama hatalarına dayanır.

Kazanım: Ortalama ve eksik veri ilişkisini kullanır. • Orta • 70 sn

79. A • Ağırlıklı ortalama**Doğru seçenek:** 76,8**Çözüm:** Toplam puan $30 \times 72 + 20 \times 84 = 2160 + 1680 = 3840$ 'tır. $3840/50 = 76,8$ bulunur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler iki ortalamanın basit ortalamasını alma veya grup büyüklüklerini dikkate almama hatalarına dayanır.

Kazanım: Farklı büyüklükteki grupların birleşik ortalamasını hesaplar. • Zor • 90 sn

80. C • Geometrik alan problemi**Doğru seçenek:** 96**Çözüm:** Uzun yolun alanı $30 \times 2 = 60$, kısa yolun alanı $20 \times 2 = 40$ m²'dir. Ortadaki $2 \times 2 = 4$ m² alan iki kez sayıldığından çıkarılır: $60+40-4 = 96$.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler kesişim alanını hiç çıkarmama, iki kez çıkarma veya yalnız bir yolu hesaba katma hatalarına dayanır.

Kazanım: Birleşik şekillerde çakışan alanı dikkate alarak toplam alan hesaplar. • Zor • 95 sn

GENEL KÜLTÜR**81. B • Türkiye kültürel mirası****Doğru seçenek:** Kütahya**Çözüm:** Aizanoi Antik Kenti, Kütahya'nın Çavdarhisar ilçesinde yer alır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler İç Batı Anadolu ve çevresindeki farklı illerdir; Aizanoi Kütahya sınırlarındadır.

Kazanım: Türkiye'deki önemli antik kentleri bulundukları illerle eşleştirir. • Kolay • 50 sn

82. A • Türkiye coğrafyası**Doğru seçenek:** Kapalı havza**Çözüm:** Suları denize ulaşmayan ve kendi içinde sonlanan drenaj alanlarına kapalı havza denir. Van Gölü bu özelliğe sahiptir.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler farklı yer şekilleri veya suların denize ulaştığı açık havza kavramıdır.

Kazanım: Türkiye'deki su varlıklarını havza özellikleriyle ilişkilendirir. • Orta • 55 sn

83. D • Türk edebiyatı**Doğru seçenek:** Refik Halit Karay**Çözüm:** "Memleket Hikâyeleri", Refik Halit Karay'ın Anadolu gözlemlerinden beslenen hikâye kitabıdır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler Türk edebiyatının önemli yazarlarıdır ancak bu eserin yazarı değildir.

Kazanım: Türk edebiyatındaki önemli eserleri yazarlarıyla eşleştirir. • Kolay • 50 sn

84. C • Müzik kültürü**Doğru seçenek:** Vurmalı çalgılar**Çözüm:** Kudüm, tokmakla vurularak ses çıkarılan çift küçük davuldan oluşur; bu nedenle vurmalı çalgıdır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler tel, hava sütunu, yay veya tuş mekanizmasıyla ses üreten diğer çalgı gruplarıdır.

Kazanım: Geleneksel bir çalgıyı ses üretme biçimine göre sınıflandırır. • Kolay • 50 sn

85. E • Bilim tarihi**Doğru seçenek:** Louis Pasteur**Çözüm:** Pastörizasyon işlemi, mikroorganizmalar üzerine çalışmalarıyla tanınan Louis Pasteur'ün soyadından gelir.**Çeldiriciler:** Diğer bilim insanları mekanik, kalıtım, antibiyotik ve astronomi alanındaki çalışmalarıyla tanınır.

Kazanım: Bilim insanlarını temel buluş ve uygulamalarla eşleştirir. • Orta • 55 sn

86. B • Dünya coğrafyası**Doğru seçenek:** Karadeniz**Çözüm:** Tuna Nehri, Orta ve Doğu Avrupa'dan geçerek Romanya-Ukrayna kıyısındaki deltadan Karadeniz'e ulaşır.**Çeldiriciler:** Çeldirici denizler Avrupa ve çevresindeki farklı drenaj sistemlerine aittir.

Kazanım: Dünya üzerindeki önemli akarsuları döküldükleri denizlerle eşleştirir. • Orta • 55 sn

87. A • Uluslararası kuruluşlar**Doğru seçenek:** UNICEF**Çözüm:** UNICEF, çocukların yaşama, gelişme, eğitim ve korunma hakları alanında faaliyet gösteren Birleşmiş Milletler kuruluşudur.**Çeldiriciler:** UNESCO eğitim-kültür, WHO sağlık, FAO gıda-tarım, ILO çalışma yaşamı alanlarında uzmanlaşmıştır.**Kazanım:** Uluslararası kuruluşları görev alanlarıyla eşleştirir. • Orta • 60 sn**88. D • Türk mimarisi****Doğru seçenek:** Külliye**Çözüm:** Külliye, merkezinde çoğunlukla cami bulunan ve çeşitli sosyal, eğitimsel ve sağlık yapılarını bir araya getiren yapı topluluğudur.**Çeldiriciler:** Kervansaray konaklama, bedesten ticaret, hisar savunma, kümbet ise anıt mezar işlevidir.**Kazanım:** Geleneksel mimari yapı türlerini işlevleriyle ayırt eder. • Orta • 60 sn**89. C • Felsefe tarihi****Doğru seçenek:** John Locke**Çözüm:** John Locke, bilginin deneyimle oluştuğunu savunmuş ve zihni başlangıçta "tabula rasa", yani boş levha olarak nitelemiştir.**Çeldiriciler:** Çeldirici filozoflar akılcılık, idealizm, eleştirel felsefe ve yaşam felsefesi gibi farklı yaklaşımlarla tanınır.**Kazanım:** Felsefe tarihindeki temel görüşleri filozoflarla eşleştirir. • Zor • 80 sn**90. E • Dünya tarihi kronolojisi****Doğru seçenek:** Kadeş Antlaşması'nın imzalanması**Çözüm:** Kadeş Antlaşması MÖ 13. yüzyılda imzalanmıştır. Magna Carta 1215'e, İstanbul'un fethi 1453'e, matbaanın Avrupa'da yaygınlaşması 15. yüzyıla ve Fransız İhtilali 1789'a aittir.**Çeldiriciler:** Çeldiricilerin tamamı Orta Çağ veya Yeni Çağ gelişmeleridir; Kadeş Antlaşması Antik Çağ'a aittir.**Kazanım:** Farklı dönemlere ait tarihî gelişmeleri kronolojik olarak sıralar. • Zor • 80 sn**91. B • Türk bilim ve denizcilik tarihi****Doğru seçenek:** Piri Reis**Çözüm:** Piri Reis'in "Kitab-ı Bahriye" adlı eseri, Akdeniz kıyıları, limanlar ve deniz yolları hakkında bilgi verir.**Çeldiriciler:** Diğer isimler coğrafya, seyahat, astronomi ve mekanik alanlarıyla tanınır.**Kazanım:** Türk bilim ve denizcilik tarihindeki eser-yazar eşleştirmelerini bilir. • Kolay • 50 sn**92. A • Sanat terimleri****Doğru seçenek:** Kabartma**Çözüm:** Kabartma, figür veya desenlerin yüzeyden yükseltilmesi ya da yüzeye oyulmasıyla oluşturulur.**Çeldiriciler:** Mozaik parça birleştirme, fresk yaş siva resmi, minyatür küçük boyutlu resim, vitray renkli cam sanatıdır.**Kazanım:** Görsel sanat tekniklerini tanımlarından ayırt eder. • Orta • 55 sn**93. D • Tıp tarihi****Doğru seçenek:** Edward Jenner**Çözüm:** Edward Jenner, 18. yüzyıl sonunda çiçek hastalığına karşı aşılama yöntemi geliştirmiştir.**Çeldiriciler:** Diğer isimler bakteriyoloji, antisepsi, kan dolaşımı ve anatomi alanlarındaki çalışmalarıyla tanınır.**Kazanım:** Tıp tarihindeki öncü çalışmaları bilim insanlarıyla eşleştirir. • Orta • 55 sn**94. C • Ekonomi kavramları****Doğru seçenek:** Dezenflasyon**Çözüm:** Fiyatlar artmaya devam etmekte, ancak artış hızı yavaşlamaktadır. Enflasyon hızındaki bu düşüş dezenflasyondur.**Çeldiriciler:** Deflasyonda fiyat düzeyi düşer; stagflasyon durgunlukla yüksek enflasyonun birlikteliğidir; devalüasyon kur ayarı, resesyon ekonomik daralmadır.**Kazanım:** Temel ekonomi kavramlarını verilen durumlarla ilişkilendirir. • Zor • 75 sn**95. E • Türkiye Cumhuriyeti tarihi****Doğru seçenek:** 1923**Çözüm:** Ankara, 13 Ekim 1923 tarihinde Türkiye'nin başkenti ilan edilmiştir.**Çeldiriciler:** Çeldirici yıllar Millî Mücadele ve Cumhuriyet'in ilk dönemindeki farklı gelişmelerle ilişkilidir.**Kazanım:** Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecindeki temel tarihleri bilir. • Orta • 55 sn**96. B • Dünya uygarlıkları****Doğru seçenek:** Orta Amerika**Çözüm:** Maya uygarlığı günümüzde Meksika'nın güneyi, Guatemala, Belize ve çevresini kapsayan Orta Amerika bölgesinde gelişmiştir.**Çeldiriciler:** Çeldirici bölgeler farklı tarihî uygarlıkların merkezleridir.**Kazanım:** Dünya uygarlıklarını geliştikleri coğrafyalarla eşleştirir. • Orta • 55 sn**97. A • Astronomi****Doğru seçenek:** Jüpiter**Çözüm:** Jüpiter, çapı ve kütlesi bakımından Güneş Sistemi'nin en büyük gezegenidir.**Çeldiriciler:** Diğer seçenekler gezegen olmakla birlikte Jüpiter'den daha küçüktür.**Kazanım:** Güneş Sistemi'ndeki gezegenlerin temel özelliklerini bilir. • Kolay • 50 sn**98. D • Dünya edebiyatı****Doğru seçenek:** John Steinbeck**Çözüm:** "Fareler ve İnsanlar" (Of Mice and Men), Amerikalı yazar John Steinbeck'in romanıdır.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler dünya edebiyatının tanınmış yazarlarıdır ancak bu eseri yazmamıştır.**Kazanım:** Dünya edebiyatındaki önemli eserleri yazarlarıyla eşleştirir. • Orta • 55 sn**99. C • Geleneksel Türk sanatları****Doğru seçenek:** Ebru**Çözüm:** Ebru sanatında suda çözünmeyen boyalar hazırlanmış su yüzeyine serpilir, desen verilir ve kâğıda aktarılır.**Çeldiriciler:** Tezhip kitap süsleme, hat güzel yazı, çini seramik süsleme, minyatür ise küçük boyutlu resim sanatıdır.**Kazanım:** Geleneksel Türk sanatlarını yapım teknikleriyle ayırt eder. • Kolay • 50 sn**100. E • Müzeler****Doğru seçenek:** Bayburt**Çözüm:** Baksı Müzesi, Bayburt'un Bayraktar köyü yakınında kurulmuştur.**Çeldiriciler:** Çeldiriciler Doğu Karadeniz ve Doğu Anadolu çevresindeki farklı illerdir; müze Bayburt'tadır.**Kazanım:** Türkiye'deki özgün müzeleri bulundukları illerle eşleştirir. • Orta • 55 sn